ARISTOTELIS DE PLANTIS, LIBER PRIMVS.

CAPVT I.

VIVA & in animalibus, & in plantis esse deprehensa est. In animalibus quidem patés, & manifesta: in plãtis verò, occultior, nec adeo euidens. Ad huiusce igitur confirmationem, multam inquisitionem præcessisse, est necesse. Neque enim constat habeántne plantę animam, appetendíque facultatem, doloris item, & voluptatis, & rerum discretionis. Anaxagoras itaque & Empedocles desiderio eas duci aiũt: sentire item, ac tristitia, voluptatéque affici affirmant. Et Anaxagoras quidem, animalia ipsas esse & voluptate, ac dolore moueri docuit, è foliorum scilicet defluuio, & ex incremento istud colligens. Empedocles verò sexum his admistum esse arbitratus est. Eodem modo Plato quoque, appetitu solùm illas duci, ob vehementem scilicet facultatis altricis necessitatem affirmabat. Quòd si constet, eas voluptate, ac dolore affici, tum sentire quoque rationi erit consentaneum: & vbi hoc constiterit, tum appetitu quoque duci, siquidem somno reficiuntur, & vigiliis excitantur, rationi consentaneum erit. Ad eundem modum si quæramus an spiritum ducant, & sexuum mistionem habeant, an contrà sit: multam super hoc ambiguitatem, & quæstionem prolixam excitabimus. Verùm talia omisisse, neque singulorum inquisitioni, quæ operæpretium habeant nullum, institisse, rectius fuerit. Sunt autem qui animas habere plantas affirmarunt, quia scilicet gignere eas conspexissent, alíque, & incrementum suscipere, item vitescere, quæ iuuentus quædam ipsarum sit, rursúsque senio dissolui: & quòd nullum inanimatorum isthæc cum plantis habeat communia. Proinde vbi eiusmodi quædam plantis adesse animaduertissent, appetitu quoque duci eas existimarunt. Nos autem quæ manifesta sunt, primum, deinde quæ latentia, persequamur. Dicimus itaque, si quid alatur, idem quoque appetitu duci: & voluptate afficitur, per saturitatem, dolore autem, per famem. & absque sensu affectiones illæ non fiunt. Paradoxa igitur est, quamuis non adeo

ΤΟ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ

τȣ̃ Ἀριστοτέλους Βιβλίον Α.

Κεφάλαιον α.

ΗΖΩΗ ἐν τοῖς ζώοις καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς δύρόδη· ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς ζώοις φανερὰ καὶ πρόδηλος, ἐν τοῖς φυτοῖς ὑ κεκρυμμένη καὶ ἐκ ἐμφανὴς. εἰς ἣ τούτης γὰρ βεβαίωσιν, πολλὴν ἀναγκὴ δοῦ ζήτησιν προηγήσασθαι. σωμίζεται γὰρ, πότερον ἔχουσιν, ἢ οὐχί, τὰ φυτὰ ψυχὴν, καὶ δυνάμει ὀπθυμίας, ὀδυνῶν τε καὶ ἡδονῆς καὶ διακρίσεως. Ἀναξαγόρας μὲν οὖν καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὀπθυμίᾳ ταῦτα κινεῖθαι λέγουσιν, ᾀδάνεσθαί τε καὶ λυπεῖθαι καὶ ἥδεσθαι διαβεβαιοῦται. ὧν ὁ μὲν Ἀναξαγόρας, καὶ ζῶα εἶ), καὶ ἥδεσθαι καὶ λυπεῖθαι εἶπε, τῇ τε ὀπορροῇ τȣ̃ φύλλων, καὶ τῇ αὔξησει τȣ̃το ἐκλαμβάνων. ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς, γένος ἐν τούτοις κεκραμένον εἶ) ἐδόξασεν, ὡσαύτως καὶ ὁ Πλάτων ὀπθυμεῖν μόνον αὐτὰ διὰ τȣ̃ σφοδρὰ τῆς θρεπτικῆς δυνάμεως αὐάγκιον ἔφησεν. ὁ ἐὰν συ ζῆν, ἥδεσθαι ὄντος αὐτὰ καὶ λυπεῖθαι, ᾀδάνεσθαί τε, σύμφωνον ἔςαι. αὐ δὲ συ ζῆν τȣ̃το, τȣ̃ ἐπθυμεῖν, εἰ καὶ ἀεὶ τȣ̃ ὕπνȣ αἰακτȣ̃ντα, καὶ ἐγείρȣντα τῆς ἐγρηγόρσεσι, σύμφωνον ἔςαι. ὡσαύτως καὶ ἐὰν ζητήσωμεν, εἰ πνεῖ καὶ ἢ ἢ ὀκ συγκρίσεως ἔχουσιν, ἢ τὸ ἐναντίον, πολλὴν αὖ τȣ̃τ' περὶ τούτȣ ἀμφιβολίαν, καὶ μακρὰν ποιήσομεν τȣ̃τ' ζήτησιν. τὸ δὲ τὰ τοιαῦτα παραλιμπάνειν, καὶ μὴ ὀνομαλώτοις περὶ τὰ καθ' ἕκαςον ἐρεύνας ἐν διατείβειν, κρέπον ὀξί. τινὲς δὲ ἔχειν ψυχὰς τὰ φυτὰ εἶπον, ὅτι γένονάσθαι, τρέφεσθαι, καὶ αὐξάνεσθαι, νεάζειν καὶ γηράσκειν· ἐπεὶ ὧν οὐδὲν ἄψυχον ταῦτα μετὰ τȣ̃ φυτȣ̃ ἔχει κοινά· διόπ ὀ ἔχουσι ταῦτα τὰ φυτὰ, καὶ τῇ ὀπθυμίᾳ ὡσαύτως κατέχεσθαι ὑπόκειται. ἀλλὰ πρότερον τοῖς φανεροῖς, εἶτα καὶ τοῖς κεκρυμμένοις, ἀκολουθήσωμεν. λέγομεν τοίνυν, ὡς ἐὰν εἴτι τρέφεται, ἤδη καὶ ἐπθυμεῖ, καὶ ἡσθάνεται μὲν τȣ̃ κόρȣ, λυπεῖται δὲ, ὅτι πεινᾷ· καὶ ὀκ ἐμπίπτουσιν αὐτῇ αἱ διαθέσεις εἰ μὴ τȣ̃ αἰσθήσεως. τȣ̃τον ἄρα παρεμφάσιος μὲν, οὐ μὴν φαῦλȣ πλανα-